

Serie Leerdiensten over de kerk "Gaaf Christus voor de kerk?"

Deel 5 De Bruid van Christus

	29-12-2013 16.30
	Kompas
Votum / zegengroet	Gezang 175b GKB
Openingslied	Opw. 462 "aan uw voeten Heer"
Gebed om opening Gods Woord	Jan Kees
kindermoment	
kinderlied	Gezang 75 GKB "Nu gaan de bloemen nog dood"
intro op de serie	
Preek + Interactie	
blok 1	God heeft je uitbundig lief
Be	Ezechiël 16 : 1-16
	Psalm 132 : 1 en 2
blok 2	en verlangt jou volledige toewijding
Be	2 Korinte 11 : 1 - 4
	Psalm 132 : 7 en 8
blok 3	tot aan het eeuwige feest
Be	Openbaringen 19 : 1 - 9
Amenlied	Psalm 132 : 9 en 10
Collecten	
Gebed over Preek en Voorbeden	GjO
Gesproken belijdenis (GjO)	Nicea (p.555)
Gezongen belijdenis	Gezang 74 1,5
Zegen	

Intro op de serie

PREEK / VERKONDIGING

God heeft je uitbundig lief

In deze laatste leerdienst willen we nadenken over de kerk als bruid van Christus. God heeft in heel de Bijbel het huwelijk en de relatie tussen man en vrouw binnen het huwelijk, als voorbeeld gebruikt voor de verhouding tussen hem en zijn volk.

Een van de meest dramatische voorbeelden daarvan vinden we in Ezechiël 16. We lezen daarvan nu het eerste gedeelte.

Lezen Ezechiël 16 : 1 - 16

Wanneer je dit hoofdstuk op je laat inwerken, begrijp je de diepe verontwaardiging van God, die in dit verhaal de man en beschermheer is. Het begin van de relatie doet een beetje denken aan het kerstevangelie. Ook daar zien we een pasgeboren kind dat in doeken wordt gewikkeld.

Voor de kleine Jezus wordt goed gezorgd, binnen de gegeven omstandigheden.
Het is arm, maar er is aandacht.

Hier wordt een kind op de akker achtergelaten. Trappelend in het bloed van haar geboorte.
God roept hier indringende beelden op, en door die beelden een wereld aan gevoelens.
Het kind dat hier is achtergelaten is kennelijk voor niemand de moeite waard.
Het wordt door niemand bemind, zelfs niet door de eigen moeder.
Het is een ongewenst kind, in het pre-abortus tijdperk.
Het wordt niet voor de geboorte geaborteerd, maar pal na de geboorte afgestort.
Waarom? Waarom zou een moeder dat doen?

Het roept veel vragen op, die in de tekst niet worden beantwoord.
En het zijn vragen die voor God ook niet terzake doen.
Want hij komt langs en hij stelt geen vragen, maar geeft een goddelijk bevel: "Leef!"
God, die door zijn machtig woord het heelal en de wereld tot aanzijn riep, die de mens boetseerde en hem de levensadem inblies, die schenkt dit achtergelaten meisje gratie.

En het blijft niet bij leven alleen, er is ook zorg.
De noodzakelijke zorg, om als zuigeling te overleven.
En ook daar blijft het niet bij. God ziet nog veel meer in dit kleine meisje.
Het groeit op, het wordt een bloedmooie vrouw.
En de beschermheer wordt echtgenoot. Een trotse en gulle echtgenoot is God, voor zijn volk. Het mag wat kosten en het resultaat mag er zijn.
De vondeling wordt Miss Universe.
Een volmaakte schoonheid.

En dan loopt het in vers 15 en 16 al heel snel verkeerd. Niet een beetje, maar totaal.
De volmaakte schoonheid, het geschenk van God, wordt niet in dank aanvaard maar in ontrouw verkwanseld. Een diepe belediging voor God

Wanneer we uit deze indringende gelijkenis iets willen leren als kerk van Christus, dan mag het ons opvallen hoe geduldig God naar deze bruid verlangd heeft.
Er is sprake van een onbeholpen begin, en gestage groei.
God wordt niet verliefd op deze bruid omdat ze mooi is, maar hij maakt haar mooi, omdat hij van haar houdt. Die mentaliteit heeft God nog steeds. Het begint bij hem, bij zijn liefde.
Als kerk, en ook als kind van God, mag je daaraan heel veel rust ontlenen.
Ik hoef niet mooi te zijn om Gods liefde te winnen, want hijzelf kan mij, de verstoten vrouw, mooi maken. Een prachtvrouw waar God werkelijk plezier aan beleeft.
Maar het is een pracht die hij ook inderdaad voor zichzelf bestemd heeft, en niet voor anderen. Dat gaat in dit verhaal verschrikkelijk mis, en dat laat God dan ook bepaald niet koud. De ontrouw van het volk snijdt hem door de ziel.
En zo mogen we nog steeds aankijken tegen ontrouw in de kerk of in ons eigen leven.
De kerk moet niet ontaarden tot een setje gedragsregels, waaraan we ons houden, al dan niet met tegenzin.
Kerk zijn is *verliefd* zijn. Een innige liefdesrelatie, waaraan je je helemaal overgeeft.
Want God heeft je uitbundig lief.

Zingen Psalm 132 : 1 en 2

en verlangt jou volledige toewijding

De gedachte dat de Gods volk een bruid is, wordt in het nieuwe testament verder uitgewerkt.

We lezen daarover in **2 Korinte 11 : 1 - 4**

In dit bijbelgedeelte komt een nieuw aspect naar voren dat ook ontleend wordt aan de kerk als bruid. Het gaat er om dat een bruid, die is uitgehuwelijkt, trouw is aan haar aanstaande man. Wij kennen dat uithuwelijken niet meer. In de westerse samenleving is dat al lang verleden tijd. Bij bepaalde Moslims, die dit nog wel kennen, zal het beeld beter aankomen.

Paulus zegt dat hij de kerk, in dit geval de gemeente van Korinte, heeft uitgehuwelijkt aan Christus. Hij heeft haar apart gezet uit deze wereld en voorbestemd voor Christus. Althans, daar heeft hij een bemiddelende rol in gespeeld. En hij voelt zich daarom verantwoordelijk voor de goede afloop.

Maar hij ziet het kennelijk somber in.

"Ik vrees dat uw gedachten worden weggevoerd van de zuivere toewijding aan Christus" Opnieuw wordt hier trouw aan God, in dit geval aan Christus, vergeleken met zuiverheid in de man-vrouw relatie. Maar het gaat subtieler dan in Ezechiël.

Daar was sprake van onbeschaamd en openlijk overspel. Je krijgt de indruk dat de vrouw in Ezechiël 16 God totaal de rug heeft toegekeerd en het doet met iedereen die langskomt.

Hier is in Korinte is sprake van *onvolledige* toewijding.

De bruid weet dat ze aan Christus is uitgehuwelijkt, en dat is een grote stap.

Een stap die ze kennelijk niet echt aandurft. Naast Christus zijn er ook anderen waarop ze vertrouwd, en waaraan ze haar aandacht en toewijding geeft.

Een andere Jezus een andere Geest, en zo een compleet ander evangelie.

Wat moeten we ons daarbij voorstellen.

Als je de hele briefwisseling van Paulus met Korinte hierbij betreft, dan is dat andere evangelie waarschijnlijk een stuk stoerder en flitsender dan het evangelie dat Paulus heeft gebracht. Paulus was een groot theoloog, maar moeizaam spreker.

En zijn boodschap was: „Stel je vertrouwen in een ter dood veroordeelde. In iemand die de verachtelijke kruisdood heeft ondergaan.”

Dat was voor de Grieken in Korinte geen eenvoudige opgave.

In de Griekse cultuur draaide het om schoonheid. As iets mooi was (esthetisch goed), dan was het ook goed (ethisch goed). De Griekse cultuur ging voor mooie gebouwen, prachtige marmeren beelden, kloppende redeneringen en briljante redevoeringen. Liefst uitgesproken door professionals, die zich er flink voor lieten betalen.

En de mensen die na Paulus het evangelie hadden gebracht in Korinte, hadden wel die glitter en glamour, en ze hadden Paulus afgeschilderd als een onbeholpen amateur.

Daarop doelt Paulus, als hij de kerk als een bruid aanspreekt.

Laat je niet afleiden. Laat je niet verleiden tot een ander evangelie, dat alleen maar goed voelt en geen pijn doet. Want dan ben je Jezus kwijt. We geloven in een gekruisigde Jezus, die moest leiden in onze plaats.

Jullie houden van mooie en smetteloze dingen, maar zie in dat je gevonden bent aan de kant van de weg. Je was ten dode opgeschreven, totdat Jezus langskwam in Korinte en zei: Leef!

Die Jezus, die heeft zijn leven gegeven, voor jullie, en hij heeft zich volledig opgeofferd voor jullie. En hij verlangt nu ook jullie volledig toewijding, want je bent uitgehuwelijkt aan hem alleen.

tot aan het eeuwige feest

We wijden ons aan Christus, tot aan het eeuwige feest.

Nu we aan Christus, de gekruisigde, zijn uitgehuwelijkt, zijn we onderweg naar de uiteindelijke bruiloft. We belijden dat we ons vertrouwen stellen in een gekruisigde bruidegom. Nu zitten we nog in onze verlovingsstijd. In het boek Openbaringen wordt aan de kerk duidelijk gemaakt hoe de verlovingsstijd er uit ziet.

We lezen Openbaringen 19 : 1- 9

Het bijbelgedeelte sluit af met een bruiloft en begint met een veroordeling. Eén vrouw wordt getrouwd, en een andere vrouw wordt ter dood veroordeeld.

Die veroordeelde wordt hier "de grote hoer" genoemd.

Dat doet, op het eerste gezicht, denken aan Ezechiël 16, waar de bruid van God zich als een hoer gedroeg en daarvoor zwaar geoordeeld werd.

Maar hier is toch iets anders aan de hand.

Deze hoer is geen ontrouwe bruid, maar de vijand zelf.

We lezen immers dat zij degene is die de wereld in het verderf heeft gestort en de kinderen van God naar het leven heeft gestaan.

We herkennen in deze hoer dus de grote tegenstander van God. De Satan, de antichrist, die de kerk voortdurend heeft aangevallen. Hier, als de geschiedenis op z'n eind loopt, is het afgelopen met haar. Maar tot die tijd is ze hinderlijk aanwezig.

Dat is een boodschap die de kerk, de verloofde van Christus, heel goed op zich in moet laten werken. We zijn Christus bruid, we zijn onderweg naar de bruiloft, maar in de verlovingsstijd ligt de kerk in de frontlinie. Er is een strijd op leven en dood. De overwinning is zeker, de beslissende slag is gewonnen op Golgotha, maar hier op aarde is *kerk zijn* niet mogelijk zonder problemen.

En we zijn ook niet zonder zonde. God verlangt naar ons, en hij verlangt onze toewijding, maar die kunnen we niet geven. God moet die toewijding en die liefde zelf in ons tot stand brengen. Daarvoor gebruikt de Bijbel vaak het beeld van de kleding en de make up. De vondeling uit Ezechiël wordt prachtig aangekleed en opgemaakt en versierd met prachtige sieraden. Wanneer ze er vervolgens een vreselijke puinhoop van maakt, pakt God haar die mooie kleren weer af. Maar, aan het eind van de profetie is er toch vergeving. Omdat God zelf wel trouw is.

Gods trouw redt de kerk. In een wereld vol verleiding en vol tegenstanders leidt Christus zelf zijn bruid naar haar eindbestemming. En op de bruiloft mag zij zich kleden in zuiver linnen, stralend wit.

Opnieuw zien we het patroon, dat deze kleding afkomstig is van God. Hij houdt niet van de bruid omdat ze zo mooi is aangekleed, maar hij maakt zelf de bruid mooi, van wie hij houdt. Immers, de kleding staat symbool voor al het goede dat gedaan is door de heiligen.

In de gereformeerde belijdenis wordt ergens opgemerkt dat we "onbekwaam zijn tot enig goed, en geneigd tot alle kwaad". Dat is een formulering die veel mensen in diepe verlegenheid heeft gebracht. En die wel heeft gezorgd voor sterke gevoelens van minderwaardigheid en zelfverachting. Dat is ontzettend ongezond en ook onbijbels. Het zal best kloppen, dat we, gezien onze zondige natuur, niet vanuit onszelf in staat zijn om onze redding te bewerken¹. We zijn voor onze redding helemaal op Jezus aangewezen, Maar als hij zich dan over ons ontfermt, als hij tegen ons zegt: "Leef!", dan mogen we dat ook volledig aanvaarden.

Dan mogen we ons laten aankleden door Jezus. En die kleren zijn vervolgens van onszelf! Dat zijn onze goede werken, het goede dat gedaan is door ons, zijn heiligen.

Daar verdienen wij niets mee, maar daarvoor verdient God wel alle lof!

Ook dat komt mee in het beeld dat de Kerk de Bruid van Christus is.

We zijn mooi, we zijn geweldig mooi aangekleed en we zijn zuinig op onze trouwjurk.

We leven toe naar de bruiloft, en hebben de heilige Geest als ceremoniemeester, als vriend van de bruidegom. Hij organiseert het feest, hij bewaart ons onderweg en geeft ons al die speciale gaven mee, waardoor we nu al op Christus gaan lijken en ook steeds meer van hem gaan houden.

En zo groeit het verlangen.

En de Geest en de Bruid zeggen: "Kom!"

Laat iedereen die naar Gods woord luistert zeggen: "Kom, here Jezus"

En vertrouw op Jezus die zegt: "Ik kom spoedig"

Gelukkig zijn zij, die voor het bruiloftsmaal van het Lam zijn uitgenodigd.

Wat God hier zegt, is betrouwbaar.

Amen

Verwerkingsvragen

Algemeen:

Begin eens met een algemeen rondje over de preek: wat viel je op, wat waren nieuwe dingen, welk gevoel riep de preek op en tot welke gedrag nodigde de preek uit.

Wat motiveerde en inspireerde je?

Mooiheid en schoonheid <-> lijden en lelijkheid

In de preek wordt gesteld dat de Grieken moeite hadden met de lelijkheid van het evangelie, met hun weerszin tegen de schande en afzichtelijkheid van gekruisigden.

Hoe ligt dat eigenlijk voor voor jezelf?

Roept het kruis en de kruisdood die gedachten en gevoelens nog op?

¹ De Heidelbergse Catechismus is een zorgvuldig opgebouwd betoog, waarbij de vragen en antwoorden elkaar aanvullen en waarbij je de redenering in zijn eigen verband moet laten staan. Dan pas krijg je zicht op de werkelijke betekenis van de gereformeerde geloofsleer. Zo'n uit zijn verband gerukt stukje catechismus laat zich vergelijken met een met een meteoriet, die eenmaal losgeraakt uit het sterrenstelsel waaruit hij afkomstig is, als een bom inslaat en enorme schade aanricht. Dat geldt zeker voor de oneliner dat wij „onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad.” Dei uitspraak wordt gedaan is het beperkte kader van de verzoeningsleer, maar mag nooit worden losgemaakt van de leer over de heiliging en het herscheppende werk van de Heilige Geest.

Of is het kruis (in onze kerken steevast *zonder* een afzichtelijke Jezus er op), een gepolijst symbool geworden?

En, meer algemeen, hoe pijnloos moet jou evangelie zijn?

Op welke momenten doet het pijn om te geloven? Wanneer voel je iets van Christus' lijden doordat ook jij je kruis op je hebt genomen?

Onbekwaam tot enig goed?

In de gereformeerde belijdenis wordt ergens opgemerkt dat we "onbekwaam zijn tot enig goed, en geneigd tot alle kwaad". Dat is een formulering die veel mensen in diepe verlegenheid heeft gebracht. Al geldt dat niet voor alle gelovigen.

Ga eens na in de huiskring hoe je hier tegenaan kijkt en hoe je hierin bent opgevoed?

Je zou het ook als volgt kunnen aanpakken, door de volgende uitspraak van Tim Keller met elkaar te bespreken.

„Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kunt geloven en tegelijk, je bent meer geaccepteerd en bemind dan je ooit hebt durven hopen”

Op welk zinsdeel ligt in jou persoonlijke geloofsleven het accent?²

Ongeleide projectielen

Lees de voetnoot over het uit zijn verband rukken van stukjes geloofsleer.

Komt het je bekend voor?

Zou je meer voorbeelden kunnen noemen van misplaatste one-liners uit de Heidelberger Catechismus?

Welke schade hebben die veroorzaakt en hoe zou je die schade kunnen herstellen?

² Ontleend aan „Basics van de Bijbel”, J. Klapwijk (2013), p. 119